

[Aage Fogh.]

grundskatterne under ét. Gør vi det, så klarer vi nok det andet, hvis der ellers er vilje til det.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg må vel for en ordens skyld svare det ærede medlem hr. Axel Kristensen på hans spørgsmål om formueskatten. Jeg føler mig ikke i stand til på nuværende tidspunkt at give tilsagn vedrørende indretningen af formueskatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 af landbrugsejendomme.

(Lovforslaget (nr. 121) findes i tillæg A. sp. 1469, fremsættelsen i tidenden sp. 3592).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme.

(Lovforslaget (nr. 123) findes i tillæg A. sp. 1451, fremsættelsen i tidenden sp. 3578).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ove Hansen: Med hensyn til det første lovforslag vedrørende fritagelse for grundstigningsskyld for visse landbrugsejendomme skal jeg ganske kort oplyse, at jeg meget gerne vil anbefale dette lovforslag til vedtagelse.

Med hensyn til forslag til lov om ændring af beskatningen til kommunerne af faste

ejendomme skal dette lovforslag jo ses i forbindelse med de lovforslag, vi yderligere har til forhandling her i dag. Indenrigsministeren fremsætter nu lovforslag om, at ejendomsskyldpromillen får den aftrapning med $\frac{1}{7}$, som den skal have hvert fjerde år, nu pr. 1. september i år. Det er efter loven af 18. februar 1961 meningen, at denne aftrapning skulle finde sted i forbindelse med de almindelige vurderinger, og da nu noget tyder på, at den almindelige vurdering udskydes et år, så opstår problemet her for ejendomsskyldpromillens vedkommende. Jeg forstår, at den højtærede indenrigsminister foreslår, at denne promille skal reduceres med $\frac{1}{7}$, og det kan jeg fuldt ud tiltræde.

Endvidere foreslår ministeren med hensyn til kommunernes adgang til at bestemme grundskyldpromillernes størrelse — også det er lidt afhængigt af de store almindelige vurderinger — at man foretager en regulering i overensstemmelse med udskydelsen af den 13. almindelige vurdering.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale disse to lovforslag til vedtagelse.

Foged: Også jeg kan fatte mig i korthed. De sager, der er for her, er forholdsvis ligetil.

Jeg takker den højtærede finansminister for, at vi nu får lovforslaget om grundstigningsskyldens afvikling for landejendommenes vedkommende. Det er jo ikke ret mange revisioner, der er blevet gennemført, så det vil være rigtigt at blive helt fri for dem.

Nu har jeg så det ønske, at der sker en forholdsvis hurtig gennemgang af det foreliggende lovforslag, således at de folk, der har betalt beløbene, kan få dem tilbagebetalt. Jeg husker, at det ærede medlem hr. Thisted Knudsen spurgte, om de kunne få dem i julegave. Det lod sig jo ikke gøre, men nu kan de vel få dem forud for valget, og så vil det være rimeligt, at de bliver betalt tilbage med de renter, som ministeren allerede har lovet.

Med hensyn til spørgsmålet om ændring af loven om beskatning til kommunerne af fast ejendom har jeg kun ét spørgsmål. Det er vedrørende afviklingsordningen, hvor vi for ejendomsskyldens vedkommende har en aftrapning, der strækker sig over 28 år.

[Foged.]

Jeg må indrømme, at vort parti føler de 28 år som en belastning, en alt for lang tid, og jeg vil derfor gerne spørge den højtærede minister, om der dog ikke var mulighed for at drøfte, om det kunne ske betydeligt hurtigere.

Jeg har tidligere her i det det høje ting fremdraget et eksempel på to huse, der er bygget næsten på samme tidspunkt, kun med et lille interval på 3 måneder. Det ene hus fik den gamle ejendomsbeskatning på 600 kr., medens huset bygget 3 måneder senere blev fritaget. De to naboer kan ikke se retfærdigheden i, at der er så stor en forskel; naturligvis er det ham, der betaler, der ikke kan se retfærdigheden, og jeg vil finde det rimeligt, at vi i udvalget drøfter, om ikke en hurtigere afvikling kan gennemføres.

Niels Ravn: Med hensyn til lovforslaget om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 for landbrugsejendomme har jeg heller ikke mange bemærkninger. Man kunne måske sætte som overskrift: bedre sent end aldrig. Forholdet er sådan mange steder ude i landet, at ved de lokale vurderingsmyndigheders hjælp har man fået løst problemerne, og jeg har da også været ude for, at den gave, som det ærede medlem hr. Foged talte om, nogle forventede at få, har visse allerede fået. Men nu tilsigter man altså at få det hele jævnet og få skabt lighed, og det kan ingen have noget imod. Derfor kan jeg også tilsige lovforslaget det konservative folkepartis støtte.

Der er en ting, jeg ikke rigtig kan acceptere. Der står ikke noget om det i selve lovforslaget, der er meget kortfattet på 8 linjer, men det står i bemærkningerne til lovforslaget, hvor den højtærede finansminister taler om landbrugsejendomme, der er beliggende inden for købstadkommuners grænser. Der henviser ministeren disse landmænd til, hvis de føler sig forfordelt, fordi de ikke er blevet fritaget, at henvende sig til statens ligningsdirektorat om en eventuel revision med skattemæssig virkning. Se, når man for skatteårene 1963-64 og 1964-65 har givet dem en fritagelsesordning, og man så motiverer den nu foreslåede bestemmelse om, at denne fritagelsesordning

ikke skal gælde, når vi skal til at lovgive bagud, fordi det i disse områder er andet end den egentlige landbrugsmæssige værdi af jorden, der angiver den samlede værdi, kan jeg ikke forstå ræsonnementet. Skulle der lovgives fremad, og man krævede, at der skulle være foregået en udvikling, kunne jeg forstå det, men når man har givet disse ejendomme en fritagelsesordning for skatteårene 1963-64 og 1964-65, kan jeg ikke forstå begrundelsen for, at man i årene, der ligger forud herfor, ikke skulle kunne give den samme fritagelsesordning, men nu henviser dem til at søge, hvis de ønsker at komme med ind under ordningen. Det er forhåbentlig et problem, vi kan se på under udvalgsbehandlingen.

Med hensyn til det andet lovforslag, forslag til lov om ændring af lov om beskatning til kommunerne af fast ejendom, ja, så er det for så vidt en naturlig følge, kan man sige, af det forslag, vi lige har haft til første behandling, om udskydelse af den 13. almindelige vurdering. Det går på to områder, dels området, der har relation til selve ejendomsskylden, dels den afvikling, der er vedtaget med $\frac{1}{7}$ i hver vurderingsperiode på 4 år, det vil altså sige, at afviklingen skal tage de tidligere omtalte 28 år. Jeg er helt enig i, at man skal påbegynde denne aftrapning uanset udskydelsen af vurderingen, men kunne man ikke overveje, om det er nødvendigt med disse 28 år? Det er jo ikke så store beløb, det drejer sig om, det er et meget lille provenu set i relation til den samlede ejendomsbeskatning. Er det virkelig rimeligt, at man for, jeg havde nær sagt et så ringe beløbs skyld opretholder et administrationsapparat næsten i en menneskealder? Jeg rejser det spørgsmål her, om man ikke kunne overveje måske at gøre tidsintervallerne lidt kortere, end her er foreslået.

Med hensyn til selve beskatningspromillerne foreslår man jo også at forlænge den ordning, der blev vedtaget i fjor. Da vi behandlede lovforslaget om disse ændringer, hvorved man gik bort fra de tidligere forhold, hvor det var det såkaldte ligningsgrundlag, der angav forholdet mellem ejendomsbeskatningen og personbeskatningen, og gik over til det nye system, fremsatte vi fra det konservative folkepartis side visse betænkeligheder både med hensyn til de pro-

[Niels Ravn.]

millesatser, der blev fastsat, og med hensyn til den bevægelsesfrihed, som i hvert fald blev givet for de små kommuners vedkommende med under 3.000 indbyggere. For de store kommuner, der ligger over 3.000 indbyggere, er det i dag sådan, at man kan bevæge sig imellem de bekendte 10 og 35 promille. Det konservative folkeparti mener, at denne nederste grænse kunne bortfalde. Her må jeg altså igen efter regeringspartiernes opfattelse være i godt selskab, for det ærede medlem hr. Erhard Jakobsen, der nys var heroppe, har i en artikel i Aktuelt i efteråret givet udtryk for nøjagtig de samme tanker, at i nedadgående retning burde kommunerne have fuld bevægelsesfrihed, helt ned til nulpunktet. Vi er enige i denne tankegang. Vi finder, som vi også gjorde det i fjor, at den maksimale promille, de 35 promille, ligger alt for højt, vi ønsker at komme væsentligt længere ned med den øverste grænse, og vi har også en kritisk indstilling over for 25 pct.s reglen for de små kommuners vedkommende. Den betyder, at de kommuner, der ligger lavt i indbyggertal, ikke har nogen større bevægelsesfrihed sammenlignet med de kommuner, der har over 3.000 indbyggere. Vi kunne tænke os, at denne 25 pct.s regel kun kom til at gælde i nedadgående retning, medens man fastsatte kommunernes ret til at gå i modsat retning.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis medvirken til disse lovforslags videre behandling.

Helge Larsen: Jeg anbefaler de to lovforslag. Jeg vil blot til lovforslaget om landbrugsejendomme knytte den bemærkning, at det efter vurderingen i 1960 viste sig, at visse landbrugsejendomme blev pålagt grundstigningsskyld, og det var i og for sig ikke tanken. Arbejdet med revisionen af disse ansættelser har jo taget megen tid, og den løsning, som nu foreslås, at man fritager disse ejendomme, for så vidt de er noteret som landbrugsejendomme, og får

amtsskatterne betalt via Landbrugets Rationaliseringsfond, finder jeg praktisk.

Herluf Rasmussen: Af forslag til lov om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 af landbrugsejendomme synes at fremgå, at der her er tale om at indfri et gammelt løfte. Vi har jo ikke været med til at give noget løfte i denne retning, og vi forbeholder os i øvrigt vor stilling til spørgsmålet om ændring i lov om beskatning til kommunerne af faste ejendomme. Jeg vil gerne gentage, hvad vi sagde, da loven i sin tid var til første behandling den 30. november 1962, idet vi fuldt ud støttede de synspunkter, som det ærede medlem hr. Ove Hansen gav udtryk for: at han fandt det urimeligt, inden man havde fået en helhedsløsning af dette spørgsmål her, at vælte skattebyrderne over på indkomstskatterne. Vi har stadig væk det samme syn på tingene, og vi kunne jo heller ikke medvirke til det omsforlig, der var grundlag for denne lov.

På den anden side kan vi også se, at lovforslaget er teknisk motiveret i lovforslaget om udskydelse af 13. vurdering, så vi må jo se på det i udvalget.

Mose Hansen: Loven om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 vedrører landbrugsejendommers fritagelse for grundstigningsskyld, og det har været fremdraget forskellige gange her i det høje ting, at disse ejendomme skulle have været fritaget. Det fremsatte lovforslag må derfor ses som en indfrielse af et løfte, som den højtærede finansminister tidligere har givet.

Hovedreglen var jo, at der ikke skulle pålægges landbrugsejendomme grundstigningsskyld ved 12. almindelige vurdering, men det er jo sket i stor udstrækning, og lovforslaget går derfor ud på at tilbageføre den betalte grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 for de landbrugsejendomme, som i disse år fik dækket deres amtskommunale skatter af penge

[Mose Hansen.]

fra Landbrugets Rationaliseringsfond. Efter lovforslaget kan de ejendomme, der ligger inden for købstadkommunerne, ikke fritages for grundstigningsskyld, trods det at der i de vedtagne love om lettelse af den afgiftspligtige grundstigningsskyld og grundskyld i 1963 og 1964-65 for landejendomme er givet en forholdsmeæssig fritagelse. Denne forholdsmeæssige fritagelse søges altså ikke videreført i lovforslaget, idet det hedder i bemærkningerne, at som hovedregel er landbrugsejendomme i sognekommuner med urette pålignet grundstigningsskyld, medens det modsatte er tilfældet med de landbrugsejendomme, der befinder sig inden for købstadkommunerne. Finansministeren afviser dog ikke helt, at der kan være tilfælde, hvor det kan være urimeligt at afskære disse landmænd fra at få lettelser, men det skal altså ske efter ansøgning til ligningsdirektoratet om at få foretaget en gennemgang af vurderingerne.

Jeg vil gerne hertil sige, at mit parti anser det for at være udvalgets opgave at finde frem til en afgrænsning på dette område. Jeg finder det meget uheldigt, at en afgørelse skal overlades til den administrative myndighed efter ansøgning.

I forbindelse hermed vil jeg gerne spørge den højtærede finansminister, om der kan gives oplysninger om, hvor mange landejendomme der er pålagt grundstigningsskyld før 12. almindelige vurdering. Jeg tænker her på landejendomme, som ved vurderinger i 1950 og fremefter har fået pålagt afgiftspligtig grundstigningsskyld, uden at der foreligger nogen som helst muligheder for udstykning fra de pågældende ejendomme. Jeg kender adskillige eksempler herpå, og jeg går selvfølgelig ud fra, at disse ejendomme ligestilles med dem, der efter lovforslaget fritages for afgift efter den 12. almindelige vurdering, når dækning af amtskommunal grundskyld blev udredet i skatteårene 1961-62 og 1962-63 af Landbrugets Rationaliseringsfond.

Det andet lovforslag om beskatning til kommunerne af faste ejendomme er jo en følge af lovforslaget om udskydelse af den 13. almindelige vurdering, og såfremt udskydelsen vedtages, skal jeg gerne give tilslutning til de foreslåede ændringer, der fastsætter, at ejendomsskyldens aftrapning

skal finde sted fra og med skatteåret 1965-66, uanset at der nu muligvis kommer en udskydelse af vurderingen.

Bestemmelsen om fastsættelsen af grundskyldpromillen i sognekommuner med under 3.000 indbyggere kan jeg for så vidt også give tilslutning til. Jeg vil dog hertil føje, at da forslaget i sin tid var til behandling her i det høje ting og man gik over fra fastsættelse af ligningsforholdet til fastsættelse af grundskyldpromillen, var jeg som ordfører for mit parti imod denne ændring; men når den nu engang er vedtaget, så mener jeg, det er rigtigt, at man følger det, som lovforslaget går ud på at ændre i forbindelse med 13. almindelige vurdering.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere for venlig modtagelse af det af de to lovforslag, vi behandler, der hører under mig.

Må jeg til det ærede medlem hr. Foged sige, at jeg kan ikke love, at disse skattebeløb bliver tilbagebetalt inden valget, for jeg ved ikke, hvornår valget kommer, men hvis der bliver tid, så skal vi gerne bestræbe os derfor, idet jeg så forudsætter, at det ærede medlem ikke vil tale om, at der foreligger stemmekøb.

Må jeg til det ærede medlem hr. Niels Ravn sige, at jeg tvivler lidt på, at vi kan finde en anden løsning for landejendomme i købstadkommuner. Den ordning, hvorefter de har fået fritagelse hidtil, har været en irrational ordning, og det er min mening, at de i nogle tilfælde ikke har fået så stor fritagelse, som de bør have. Derfor er det nok rimeligt, at man for det forhold, der jo dog ikke drejer sig om så grusomt mange ejendomme, anvender en fremgangsmåde i den retning, der her er antydnet, men det er klart, at jeg er villig til at drøfte problemet nærmere i udvalget.

Jeg er ikke i stand til over for det ærede medlem hr. Mose Hansen at oplyse, hvor mange landbrug der har haft grundstigningsskyld før 1960.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg vil indlede med at sige tak for tilslutningen til lovforslaget. Jeg har ikke så farlige mange bemærkninger at gøre.

Det ærede medlem hr. Foged spurgte mig, om jeg ville finde det urimeligt, om man

[Indenrigsministeren.]

i udvalget drøftede en hurtigere aftrapning end de 28 år. Jeg kan sige til det ærede medlem — og så vil det ærede medlem sikkert give mig ret i, at så har jeg ikke lovet for meget — at jeg vil ikke føle det som noget urimeligt, at vi drøfter det i udvalget, men jeg vil ikke give noget tilsagn om, hvilket resultat vi skal nå. Men jeg erkender, at der kan være forskel på to ejendomme og de to mennesker kan føle sig urimeligt behandlet. Det løser ikke spørgsmålet, selv om vi aftrapper hurtigere, men jeg indrømmer, at det gør både forskellen og irritationen mindre. Min principielle indstilling må være den, at skal vi røre ved dette, må det ske i forbindelse med den forhandling, der skal foregå med kommunerne om byrdefordelingen mellem stat og kommune, hvorunder også hele spørgsmålet om, hvorvidt den fremtidige ejendomsbeskatning, som den højtærede finansminister har givet udtryk for, muligvis skal gå over til kommunerne. Disse ting må ses i sammenhæng.

Det ærede medlem hr. Niels Ravn sagde, at den udskrevne ejendomsskyld ikke var noget stort beløb. Nej, alt er jo relativt. Det er dog immervæk 262,5 mill. kr. Det regner jeg ikke helt for småpenge.

Det andet spørgsmål, det ærede medlem var inde på, er der sådan set ikke grund til at gøre så farlig mange bemærkninger om. Det ærede medlem sagde, at han var imod den bevægelsesfrihed, der var med hensyn til fastsættelse af promillen, hvor man kan variere den med $\frac{1}{4}$ i ganske bestemte år efter omvurderingerne. Det husker jeg godt. Jeg vil bare ved denne lejlighed understrege over for det ærede medlem, at jeg var i den lykkelige situation, at jeg i det spørgsmål var enig med sognerådsforeningerne og rettede mig efter en henstilling derfra. Jeg vil også gerne understrege over for det ærede medlem hr. Mose Hansen, at vi var ikke enige om dette, men når jeg gjorde det dengang, var det, fordi jeg gerne ville støtte det kommunale selvstyre, så kommunerne selv får lov til at bestemme det.

Føged: Jeg vil gerne takke den højtærede indenrigsminister for tilsagnet om at drøfte disse ting, idet jeg går ud fra, at dette tilsagn faktisk er en indrømmelse af, at vi

bør drøfte det allerede nu, og at en hurtig afvikling må være rimelig.

Med hensyn til den højtærede finansministers svar på mit spørgsmål om tilbagebetaling af pengene og hans spørgsmål, om jeg i den anledning vil afstå fra at betegne det som stemmekøb, vil jeg sige, at der er ingen fare for, at det lader sig gøre at slå en handel af på det område, for de folk, det her drejer sig om, lader sig normalt ikke sælge.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at de to lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

(Lovforslaget (nr. 120) findes i tillæg A. sp. 1505, fremsættelsen i tidenden sp. 3592).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Dette lovforslag skal jo også i nogen grad ses i relation til forslaget om udskydelse af 13. almindelige vurdering. Lovforslaget betyder på væsentlige punkter en skærpelse af den nugældende lovs bestemmelser, og det kan jeg kun udtale min tilfredshed med. Selv om der er kommet en vis stabilitet i ejendomspriserne, er de dog fremdeles meget høje, således at en skærpelse af beskatningsreglerne må siges at være påkrævet. Dertil kommer, at der vel er så meget mere grund dertil, eftersom grundstigningsskylden nu i en række tilfælde i hvert fald midlertidigt fikseres.

De ændringer, som ministeren foreslår, går ud på, at de senest gennemførte bestemmelser om særlig indkomstskat først skal få virkning fra 1. januar 1966 og ikke,